

Regeringens proposition

1997/98:126

Nummerfrågor

Prop.
1997/98:126

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 5 mars 1998

Göran Persson

Ines Uusmann
(Kommunikationsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i telelagen i syfte att införa nummerportabilitet och förval av teleoperatör.

Med nummerportabilitet avses att en abonnent skall kunna behålla sitt telefonnummer när denne byter teleoperatör. I propositionen föreslås en skyldighet för teleoperatörer som tillhandahåller teletjänster i det fasta telenätet eller digital mobiltelefoni att införa funktioner i telenäten som medger att telefonnummer kan lämnas över till en annan teleoperatör om abonnenten begär det.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får befogenhet att besluta om teknisk lösning och om tekniska specifikationer för införandet. Utgångspunkten är emellertid att teleoperatörerna själva skall enas om en teknisk lösning.

Varje teleoperatör föreslås bära sina investeringskostnader för införandet i det egna telenätet. Ersättning får utgå endast för driftskostnader.

Med förval avses att abonnenten skall ha möjlighet att, efter överenskommelse med valfri teleoperatör, få sina utgående samtal för en viss tjänst automatiskt kopplade via denne operatörs telenät. Regeringen föreslår att tillståndshavare som tillhandahåller telefonitjänster i det fasta telenätet eller digital mobiltelefoni skall se till att abonnenterna har möjlighet att genom förval välja de tjänster som erbjuds av samtrafikerande teleoperatörer.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1999.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Lagtext.....	3
3	Ärendet och dess beredning	7
4	Nummerportabilitet	7
4.1	Inledning	7
4.2	Internationell reglering	8
4.2.1	EG-reglering	8
4.2.2	Reglering i vissa länder	8
4.3	Ändringar i telelagen	10
4.3.1	Skyldighet att införa nummerportabilitet.....	10
4.3.2	Val av tekniska lösningar	14
4.3.3	Fördelning av kostnader och ersättning mellan teleoperatörer	16
4.3.4	Äganderätt eller föfoganderätt till telefonnummer	19
5	Förval av teleoperatör.....	20
6	Kostnader och ikraftträdande	22
7	Författningskommentar	22
Bilaga 1	Promemorians lagförslag.....	25
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser som yttrat sig över promemorians förslag.....	28
Bilaga 3	Lagrådsremissens lagförslag	29
Bilaga 4	Lagrådets yttrande	33
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 mars 1998.	34
	Rättsdatablad	35

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i telelagen (1993:597).

2 Lagtext

Förslag till lag om ändring i telelagen (1993:597)

Härigenom föreskrivs i fråga om telelagen (1993:597)¹ dels att 1, 21, 32 a och 33 §§ skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 22 a–d §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om televerksamhet.

I lagen avses med

telemeddlande: ljud, text, bild, data eller information i övrigt som förmedlas med hjälp av radio eller genom ljus eller elektromagnetiska svängningar som utnyttjar särskilt anordnad ledare,

teletjänst: förmedling av telemeddlande för någon annan,

mobil teletjänst: teletjänst där abonnentanslutning tillhandahålls via radio i en mobil nätanslutningspunkt,

telefonitjänst: teletjänst bestående i överföring av tal och som medger överföring av telefaxmeddelanden samt datakommunikation via låghastighetsmodem,

televerksamhet: förmedling av telemeddlanden via telenät eller tillhandahållande av nätkapacitet,

telenät: anläggning avsedd för förmedling av telemeddlanden,

nätkapacitet: överföringskapacitet i telenät eller del därav,

hyrd förbindelse: nätkapacitet mellan nätanslutningspunkter som avses i rådets direktiv 92/44/EEG av den 5 juni 1992 om tillhandahållande av öppna nät för förhyrda förbindelser,

hyrd förbindelse: nätkapacitet mellan nätanslutningspunkter som avses i rådets direktiv 92/44/EEG av den 5 juni 1992 om tillhandahållande av öppna nät för förhyrda förbindelser², ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 97/51/EG³,

samtrafik: fysisk och logisk sammankoppling av telenät som möjliggör att teletjänster som tillhandahålls i telenäten fungerar

¹ Lagen omtryckt 1997:397.

² EGT nr L 165, 19.6.1992, s. 27 (Celex 392L0044).

³ EGT nr L 295, 29.10.1997, s. 23 (Celex 397L0051).

mellan alla användares nätanslutningspunkter, såväl fasta som mobila, och där användarna ges möjlighet att få tillgång till tjänster som tillhandahålls i näten.

teleoperatör: den som förvärvsmässigt bedriver televerksamhet,

abonnent: den som har ingått avtal med en teleoperatör om tillhandahållande av en teletjänst inom ett allmänt tillgängligt telenät.

Med televerksamhet avses inte utsändning till allmänheten av program i ljudradio eller annat som anges i 1 kap. 1 § tredje stycket första meningen yttrandefrihetsgrundlagen.

21 §

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten fastställer nummerplaner och får meddela föreskrifter om planerna och deras användning.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten fastställer nummerplaner och får meddela föreskrifter om planerna och deras användning. *Planerna skall vara utformade så att teleoperatörers telenät och teletjänster kan nås på ett likvärdigt sätt.*

22 a §

Den som tillhandahåller teletjänst enligt 4 a § 1 eller 3 eller digital mobiltelefonitjänst skall se till att telenätet medger att en abonnent kan behålla sitt telefonnummer vid byte av teleoperatör.

Om abonnenten begär det skall telefonnummer som används för sådan tjänst överlämnas till en annan teleoperatör för att denne skall tillhandahålla tjänsten. Telefonnummer som används för tjänst som avses i 4 a § 1 behöver överlämnas endast för tillhandahållande inom samma riktnummerområde.

Den som överlämnar ett telefonnummer skall genast underrätta tillsynsmyndigheten eller annan som tillsynsmyndigheten bestämmer om överlämnandet.

22 b §

Tillståndshavare som inom ett allmänt tillgängligt telenät tillhandahåller telefonitjänst till fast nätanslutningspunkt eller digital mobiltelefonitjänst, skall se till att abonnenten kan få tillgång till tele-tjänster som tillhandahålls av någon annan som tillståndshavaren bedriver samtrafik med. Abonnenten skall kunna välja en sådan tjänst genom ett stående val (förval). Det skall vara möjligt att välja bort förvalet vid enstaka telefonsamtal.

22 c §

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om i vilken utsträckning kraven enligt 22 a och b §§ skall fullgöras och hur detta skall ske.

Tillsynsmyndigheten får i enskilda fall medge undantag från skyldigheten enligt 22 a och b §§ om det finns särskilda skäl.

22 d §

Ersättning för att överlämna telefonnummer enligt 22 a § får grundas endast på driftskostnader för överlämnandet. Detsamma gäller ersättning för förval enligt 22 b §.

Den som överlämnar telefonnummer eller ändrar förval har inte rätt till ersättning från abonnenten för överlämnandet eller ändringen.

Beträffande sådana frågor skall i övrigt bestämmelserna om samtrafik i 20 a och b §§ tillämpas.

32 a §

Om det pågår förhandling som rör villkor för samtrafik, skall tillsynsmyndigheten på begäran av en part bestämma en tidsgräns inom vilken förhandlingen skall vara avslutad. Om förhandlingen inte är avslutad när förhandlingen skall pågå förhandling om samtrafikvillkor, överlämnande av telefonnummer enligt 22 a § eller förval enligt 22 b §, skall tillsynsmyndigheten på begäran av en part bestämma när förhandlingen skall

avslutad inom *tidsgränsen*, skall vara avslutad. Om förhandlingen inte är avslutad inom *utsatt tid*, skall myndigheten medla mellan parterna.

33 §

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för efterlevnaden av denna lag eller av tillståndsvillkor eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Vid tvist om samtrafikvillkor eller villkor om sammankoppling av nät- eller kapacitet enligt 20 d § skall tillsynsmyndigheten på ansökan av en part, i den mån detta är nödvändigt för att lagen eller tillståndsvillkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas, föreskriva vad som skall gälla mellan parterna i de frågor som tvisten gäller.

Vid tvist om samtrafikvillkor eller villkor för sammankoppling av nät- eller kapacitet enligt 20 d §, överlämnande av telefonnummer enligt 22 a § eller förval enligt 22 b § skall tillsynsmyndigheten på ansökan av en part besluta vad som skall gälla mellan parterna i de frågor som tvisten gäller, i den mån detta är nödvändigt för att lagen eller tillståndsvillkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

I mars 1997 lade regeringen fram ett förslag till ändringar i telelagen (prop. 1996/97:61). I enlighet med riksdagens beslut trädde ändringarna i kraft den 1 juli 1997 (bet. 1996/97:TU5, rskr. 1996/97:201). I propositionen anförde regeringen att nummerportabilitet borde införas snarast möjligt och senast den 1 januari 1999 i fråga om större befolkningscentra för telefoni i det fasta telenätet samt för digital mobiltelefoni och frisantals-tjänster, dvs. samtal till telefonnummer där mottagaren betalar samtalet. Det återstod dock vissa ekonomiska och juridiska frågor att lösa, varför regeringen skulle återkomma till riksdagen i denna fråga.

I syfte att bereda underlag för ett sådant beslut överlämnade Post- och telestyrelsen den 17 juni 1997 till regeringen en skrivelse med förslag om införande av nummerportabilitet och förval av teleoperatör (dnr K97/2760/RS).

En promemoria med förslag till ändringar i telelagen med avseende på dessa frågor har upprättats inom Kommunikationsdepartementet. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissyttrandena och en sammanställning av dessa finns tillgängliga i ärendet (dnr K97/4113/1).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 5 februari 1998 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som finns i *bilaga 3*. Lagrådet lämnade förslaget utan erinran. Lagrådets yttrande finns som *bilaga 4*.

Några redaktionella ändringar har gjorts i förhållande till den till Lagrådet remitterade lagtexten.

4 Nummerportabilitet

4.1 Inledning

Nummerportabilitet härrör från det engelska begreppet ”number portability”. Termen innebär att en abonnent ges möjlighet att behålla sitt telefonnummer när denne byter teleoperatör, teletjänst eller geografisk adress.

Införande av nummerportabilitet, i synnerhet vid byte av teleoperatör, anses ha stor betydelse för utvecklingen av konkurrens och valfrihet på telemarknaden. Visserligen har telemarknaden varit öppen för konkurrens sedan ett antal år, men fortfarande finns stora områden där konkurrens ännu inte har utvecklats nämnvärt. Det gäller framför allt marknaden för lokalsamtal. En viktig anledning till det är att nästan samtliga abonnenter fortfarande är direktanslutna till endast en teleoperatör (Telia AB). Övriga teleoperatörer är därigenom beroende av indirekt anslutning via Telia AB:s nät för att kunna nå sina kunder (med indirekt anslutning menas att ett särskilt prefix måste slås, t.ex. ”007”, för att samtalet skall

kopplas vidare från den teleoperatör hos vilken man är direktansluten till den andre operatören). Ett annat viktigt skäl till den begränsade konkurrensen är att abonnenter, som haft möjlighet att direktansluta sig till en annan teleoperatör, har varit tvungna att byta sitt telefonnummer.

Förutom de rent praktiska olägenheterna med att byta ett sedan länge inarbetat telefonnummer kan det särskilt för företag också innebära betydande kostnader i form av administration, informationsinsatser och eventuellt en förlust av kunder. Nödvändigheten av att byta telefonnummer vid byte av teleoperatör innebär ett konkurrenshinder på den liberaliserade telemarknaden, till förmån för den som tidigare haft monopol. Möjligheten att som abonnent behålla sitt telefonnummer vid byte av teleoperatör är således av stor betydelse för att åstadkomma en i allt fungerande telemarknad med konkurrens på lika villkor och med möjlighet för abonnenter att välja mellan olika teleoperatörer.

Nummerportabilitet vid byte av teleoperatör får alltså sin praktiska betydelse då nytillkommande teleoperatörer bygger egna telenät med möjlighet till direktanslutning för nya abonnenter. Då det varit förenat med stora kostnader att bygga egen infrastruktur har nya nät vid sidan om Telias endast i begränsad utsträckning byggts ut. Nya telenät är nu emellertid under uppbyggnad, inte bara av teleföretag utan också av flera kommuner. Bland de anslutningsformer som kan komma att få stor betydelse är den där abonnenter ansluts till en telefonstation genom en fast radiolänk. Kostnaderna för utbyggnad av en sådan anslutning är väsentligt lägre än att dra fysiska ledningar till varje abonnent.

4.2 Internationell reglering

4.2.1 EG-reglering

I EG:s direktiv 97/33/EG om samtrafik på teleområdet stadgas att nummerportabilitet mellan teleoperatörer som tillhandahåller telefoni i det fasta telenätet skall vara infört i större befolkningscentra senast den 1 januari 2003.

Den 1 oktober 1997 antog EG-kommissionen ett förslag till direktiv om ändring i samtrafikdirektivet (EGT nr C 330, 1.11.1997, s.19), om införande av nummerportabilitet och förval av teleoperatör. Nummerportabilitet skall enligt förslaget vara möjlig i de fasta telenäten senast den 1 januari 2000. Ministerrådet antog den 12 februari 1998 en gemensam ståndpunkt i fråga om kommissionens förslag. Frågor om tekniska lösningar för nummerportabilitet omfattas inte av förslaget. Direktivet förväntas antas under våren 1998 utan större sakliga förändringar i förhållande till den gemensamma ståndpunkten.

I Europa har nummerportabilitet vid byte av teleoperatör i det fasta tele-nätet införts i Storbritannien och Finland. Beslut om införande under 1998 och 1999 har fattats i Tyskland, Frankrike, Nederländerna och Danmark. Utanför Europa har nummerportabilitet införts i USA, Australien, Nya Zeeland och Hong Kong.

I *Storbritannien* har en lösning baserad på en modifierad form av medflyttning varit i funktion sedan 1996. Införandet av nummerportabilitet har varit viktig för att ytterligare stärka konkurrensen inom lokaltelefonin. Installationskostnaderna för införandet bekostas av varje enskild teleoperatör och får inte utgöra grund för ersättning mellan operatörer. Denna regel baserar sig på ett beslut av den engelska konkurrensmyndigheten Monopolies and Mergers Commission. Myndigheten motiverade beslutet bl.a. med att en inskränkning i rätten för den dominerande teleoperatören att ta ut ersättning för investeringskostnaderna leder till att operatören inför långsiktigt effektiva lösningar. Storbritannien håller för närvarande på att genomföra nummerportabilitet för icke-geografiska tjänster (t.ex. för frisamtal fr.o.m. juni 1997, och därefter införande för betalteletjänster). Efter en överenskommelse mellan regleringsmyndigheten Oftel och mobiloperatörer kommer nummerportabilitet för mobilnummer att införas den 1 januari 1999.

I *Finland* har nummerportabilitet på regional nivå börjat införas successivt från den 1 juni 1997. De flesta telebolag har infört funktionen under hösten 1997. Utöver den regionala nivån kommer även nummerportabilitet att tillhandahållas nationellt genom en särskild nummerserie, som abonnenten först måste byta till. Lagen fastställer att alla teleoperatörer skall ha infört nummerportabilitet före september månads utgång 1998. Den tekniska lösning som valts är en form av avancerad medflyttning där överlämnade nummer finns registrerade i databaser hos den överlämnande operatören. Även i Finland svarar varje teleoperatör för sina egna installationskostnader. I likhet med Storbritannien diskuterar marknadsaktörerna att på sikt övergå till en tekniskt mer avancerad lösning.

Tyskland har infört nummerportabilitet i samband med liberaliseringen den 1 januari 1998. Teleoperatörerna har på frivillig väg kommit överens om att använda en teknisk lösning baserad på en modifierad medflyttning-funktion. Även i Tyskland diskuterar emellertid representanter för branschen mer avancerade lösningar på sikt. Liksom i Storbritannien och i Finland bekostar teleoperatörerna själva införandet av funktionerna i telenäten som medger nummerportabilitet.

Även i *Frankrike* har krav på nummerportabilitet införts den 1 januari 1998. En modifierad form av medflyttning används, bl.a. för att kunna medge medflyttning i flera steg. Inledningsvis kommer funktionen att vara begränsad till operatörsnummerportabilitet, dvs. vid byte av teleoperatör utan att abonnenten byter geografisk adress. Enligt den franska telelagen skall emellertid nummerportabilitet vid byte av adress vara infört senast den 1 januari 2001. Vad avser kostnadsfördelning stadgar

lagen att den överlämnande operatören har rätt att ta ut ersättning för kostnader av införandet, inkl. installationskostnaderna.

I *Nederländerna* har ett lagförslag som bl.a. behandlar nummerportabilitet lagts fram för parlamentet. Lagen förväntas träda i kraft den 1 juli 1998. Enligt förslaget skall nummerportabilitet vara införd den 1 januari 1999 för bl.a. telefoni i fasta och mobila telenät samt för betalteletjänster. Diskussionerna i parlamentet handlar om att införandedatumet för samtliga tjänster skall tidigareläggas. Den nederländska teleregleringsmyndigheten OPTA håller för närvarande på att se över förutsättningarna för en sådan tidigareläggning. Tekniska lösningar grundar sig på frivilliga överenskommelser. Vad avser kostnadsfördelning skall teleoperatörerna betala sina egna installationskostnader enligt riktlinjer som har meddelats av det ansvariga ministeriet.

I *Danmark* regleras nummerportabilitet i lagen om tilldelning och användning av nummerresurser som trädde i kraft den 1 juli 1997. Lagen föreskriver att nummerportabilitet skall införas i två etapper: Först för telefoni i det fasta telenätet inom samma lokalstationsområde, sedan även mellan geografiska områden och för mobiltelefoni. I författningskommentaren till lagen anges den 1 januari 1999 och den 1 januari 2001 som rimliga datum för införande av respektive etapp. Det överläts emellertid åt teleoperatörerna att komma överens om en närmare plan för införandet. En sådan tidsplan diskuteras alltjämt. Om inte operatörerna enas fastställer forskningsministeriet villkoren för genomförandet. I oktober 1997 träffades en överenskommelse om tekniska lösningar. Vad gäller frågan om kostnadsfördelning har teleoperatörerna träffat en preliminär överenskommelse som har underställts forskningsministeriet. Ministeriet har enligt lagen rätt att besluta om kostnadsfördelningen på så sätt att varje enskild operatör svarar för kostnaderna av investeringar i sina egna telenät.

4.3 Ändringar i telelagen

4.3.1 Skyldighet att införa nummerportabilitet

Regeringens förslag: I telelagen införs en bestämmelse om skyldighet för teleoperatörer som tillhandahåller telefonitjänst och andra teletjänster i det fasta telenätet, som t.ex. frisamtalstjänster och betalteletjänster, att införa funktioner i telenäten som möjliggör att abonnenterna kan behålla sitt telefonnummer vid byte av teleoperatör. Skyldigheten omfattar även teleoperatörer som tillhandahåller digital mobiltelefoni.

Regeringens bedömning: Funktionerna bör införas successivt med början den 1 juli 1999. En prioritering mellan tjänsterna bör gälla såtillvida att nummerportabilitet först bör införas för frisamtalstjänster och för telefonitjänst i det fasta telenätet i områden där sådana funktioner efterfrågas eller i områden där andra anslutningsmöjligheter finns tillgängliga eller är planerade.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Promemorian innehåller dock inget krav på nummerportabilitet för digital mobiltelefoni.

Remissinstanserna: *Kommunikationsforskningsberedningen, Statskontoret, Konkurrensverket och Konsumentverket* stödjer promemorians förslag. Några instanser anser att krav avseende mobiltelefoni också bör införas: *Post- och telestyrelsen, Vallentuna kommun, Sveriges Industrieförbund, Näringslivets Telekommitté, Telia AB, Europolitan AB och Posten AB.* *Europolitan AB* är starkt kritiskt till att full nummerportabilitet mellan fasta och mobila telenät inte införs från början. Bolaget framhåller bl.a. den avsevärt större frekvenstillgången i DCS 1800-systemen, som ger goda förutsättningar för att erbjuda mobiltelefoni som ersättning för fasta anslutningar. Bolaget befarar att promemorians förslag kan permanentas och att det skulle få mycket negativa effekter på konkurrensen på den svenska telemarknaden.

De flesta remissinstanser stödjer promemorians förslag om tidpunkt för införande av nummerportabilitet. *Telia AB* tvivlar dock starkt på möjligheterna att klara av att införa nummerportabilitet i större befolkningscentra till den 1 juli 1999, bl.a. mot bakgrund av andra tekniska problem som kan uppstå i samband med sekelskiftet. Enligt bolagets uppfattning bör regeringen överlåta åt Post- och telestyrelsen att i samråd med operatörerna fastställa tidpunkten för införande. Om beslut trots allt skulle fattas enligt den föreslagna tidsplanen är *Telia* dock berett att i möjligaste mån klara av ett införande i enlighet med detta, så länge det inte visar sig vara tekniskt mycket svårt att genomföra eller om det skulle leda till en alltför betungande ekonomisk börda för bolaget.

En del remissinstanser framför kritik mot att nummerportabilitet i första hand införs i storstadsområden. *Närings- och teknikutvecklingsverket* pekar på risken för en ond cirkel: där nummerportabilitet inte finns kan det vara skäl nog att inte bygga ut alternativ infrastruktur. *Global One Services AB* och *Posten AB* anser att nummerportabilitet för frisamtaltjänster bör ges högsta prioritet och införas senast den 1 juli 1999.

Skälen för regeringens förslag: Betydelsen av att nummerportabilitet införs i Sverige bör ses mot bakgrund av de telepolitiska målen. Det övergripande målet för den svenska telepolitiken är, som stadgas i 2 § telelagen, att enskilda och myndigheter skall få tillgång till effektiva telekommunikationer till lägsta möjliga samhällsekonomiska kostnad. Såsom ett medel att uppnå detta mål skall det skapas utrymme för samt upprätthållas en effektiv konkurrens inom alla delar av telekommunikationsområdet (3 § telelagen). Då nummerportabilitet är ett viktigt medel för att skapa en effektiv konkurrens och därmed ökad mångfald och valfrihet för användarna, ligger ett införande helt i linje med de telepolitiska målen.

Nummerportabilitetens införande bör ses också mot bakgrund av den roll Sverige spelat för att främja en internationell liberalisering av telesektorn. Sverige har bidragit aktivt till såväl arbetet med att öppna EU:s telemarknader från 1998 som att göra EG till en ledande part i WTO-förhandlingarna om liberalisering av grundläggande teletjänster.

Som nämns under avsnitt 4.1 kan nummerportabilitet vara av tre slag: Nummerportabilitet vid byte av teleoperatör, teletjänst eller geografisk

adress. Införande av nummerportabilitet mellan olika typer av tjänster, i synnerhet s.k. full nummerportabilitet mellan alla typer av tjänster, skulle innebära omfattande tekniska förändringar, bl.a. skulle en helt ny nummerplan behöva utarbetas. De tekniska komplikationer och det tidskrävande arbete som detta innebär motsvaras för närvarande inte av fördelarna med att nu införa ett sådant krav. Det är emellertid viktigt att kunna tillgodose detta på lång sikt. I den översyn av nummerplanen som *Post- och telestyrelsen* nu inleder kommer möjligheterna att införa nummerportabilitet mellan fast och mobil telefoni att vägas in. Detta gäller även valet av tekniska lösningar, se vidare avsnitt 4.3.2 nedan. Nummerportabilitet vid byte av geografisk adress finns redan i begränsad utsträckning när en abonnent flyttar sin anslutning inom samma lokalstationsområde i telenätet. Det torde ligga i teleoperatörens eget intresse att tillhandahålla möjlighet till nummerportabilitet i detta avseende inom nummerplanens gällande indelning. Enligt regeringens uppfattning är det därför inte heller här aktuellt med någon reglering. Det är för nummerportabilitet vid byte av teleoperatör som det enligt regeringens bedömning finns skäl att införa en författningsreglering. I fortsättningen används begreppet nummerportabilitet endast i denna begränsade betydelse.

I promemorian föreslås att nummerportabilitet skall införas för tele-tjänster i de fasta telenäten. Förslaget har fått en bred uppslutning vid remissbehandlingen. Med hänsyn till att det fortfarande föreligger ett behov av att utveckla tekniska lösningar innehöll promemorians förslag inte något krav på nummerportabilitet för mobiltelefoni. Detta har däremot blivit utsatt för kritik. Ett stort antal remissinstanser har förordat att ett sådant krav införs för digital mobiltelefoni. Post- och telestyrelsen pekar på den pågående konvergensen mellan telefoni i fasta och mobila telenät och att mobiltelefonin blivit ett allt viktigare komplement till den traditionella telefonin i det fasta telenätet. Myndigheten framhåller vidare att tekniska standarder för nummerportabilitet för digital mobiltelefoni är under utarbetande. Även *Telia AB* anger att det bör fastställas en tidsplan för införande av nummerportabilitet mellan digitala mobila nät.

Med hänsyn till mobiltelefonins allt större betydelse och utbredning är det enligt regeringen ett väsentligt konsumentintresse att krav på nummerportabilitet införs även för digital mobiltelefoni. Även regeringen gör den bedömningen att en tidsplan för införandet bör fastställas. Det bör ankomma på regeringen eller, efter bemyndigande, tillsynsmyndigheten att efter hörande av teleoperatörerna fastställa en sådan tidsplan.

Det har från någon remissinstans framkommit krav på att även analog mobiltelefoni bör omfattas av krav på nummerportabilitet. Ett sådant krav innebär, bortsett från nummerportabilitet inom de båda analoga telenäten där endast en teleoperatör bedriver verksamhet, nummerportabilitet mellan analoga och digitala mobiltelefonibonnemang. Denna form av nummerportabilitet kräver att nummerplanen måste ändras eftersom de analoga och digitala telenäten använder skilda nummerserier. En ändring i nummerplanen för mobiltelefonisystemen endast för att möjliggöra denna form av nummerportabilitet är inte förenlig med en framtida utveckling av planen. Dessutom förväntas att NMT 900-systemen kommer att avvecklas på sikt.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att det i telelagen införs en skyldighet för teleoperatörer som tillhandahåller teletjänster i fasta telenät eller digital mobiltelefoni att införa nummerportabilitet i sina telenät. Detta innebär att nummerportabilitet införs inom respektive riktnummerområde för telefonitjänst i fasta telenät, för andra teletjänster som kräver tilldelning ur nummerplanen för telefoni (t.ex. frisantals-tjänster och betalteletjänster) samt för digitala mobiltelefonitjänster. Förplikelsen omfattar även telefonitjänst via ISDN – som är ett digitalt flertjänstsnät – eftersom ISDN omfattas av samma nummerplan som det traditionella fasta telefnätet.

En viktig fråga gäller tidpunkten för införande. Mot bakgrund av att frågan utretts och diskuterats under en längre tid i Sverige finns en förväntan om och en beredskap för att nummerportabilitet snart införs. Det är viktigt för nya teleoperatörers investeringsbeslut, liksom för valfriheten för abonnenterna, att ett införande inte dröjer i onödan. Å andra sidan är det betydelsefullt att teleoperatörer ges rimlig tid att arbeta fram och enas om tekniska lösningar och andra villkor för nummerportabilitet. Teleoperatörerna bör därför ha minst ett år på sig från det att beslut om införande fattas till det att införandet träder i kraft.

Eftersom den tid som behövs för att få fram tekniska lösningar och specifikationer varierar för de olika tjänsterna och, när det gäller telefonitjänsten i det fasta telenätet, det förmodligen inte är möjligt att införa den samtidigt över hela landet måste nummerportabiliteten införas successivt. De nu föreslagna lagändringarna beräknas komma ut från trycket under juni 1998. Ikraftträdandet bör därmed lämpligen ske den 1 juli 1999. Regeringen, eller efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten ges möjlighet att utfärda erforderliga föreskrifter om införande av nummerportabilitet successivt tjänst för tjänst, med beaktande av teleoperatörernas överläggningar om tekniska lösningar, kostnadsfördelning och andra villkor för nummerportabilitet, se avsnitt 4.3.2. Ettårsintervallet mellan det att författningen kommer ut från trycket och ikraftträdandet ger tillsynsmyndigheten möjlighet att stämma av huruvida olika tidpunkter för införande är möjliga att uppnå.

Eftersom det inte är möjligt att införa nummerportabilitet för samtliga tjänster vid ikraftträdandet måste en prioritering ske. Enligt regeringens bedömning är det sådana områden där det finns andra anslutningsmöjligheter eller där sådan alternativ infrastruktur planeras, som skall prioriteras. Det är endast i sådana områden som abonnenterna har möjlighet att byta teleoperatör. Även områden där det kan påvisas att det finns en stor efterfrågan på nummerportabilitet bör prioriteras. Detta innebär inte att det endast är storstäderna som kommer att omfattas. Om nätutbyggnadsplaner finns i vissa landsbygdsområden kan även dessa komma att omfattas av nummerportabilitet redan vid ikraftträdandet om övriga tekniska och ekonomiska förutsättningar föreligger. Bemyndigandet ger möjlighet att genom föreskrifter fastställa de områden som kan bli aktuella. Även frisantals-tjänster bör tillhöra de tjänster där nummerportabilitet införs från början.

Enligt det förslag till ändring av samtrafikdirektivet i fråga om nummerportabilitet som ministerrådet nått en gemensam ståndpunkt om gäller

för samtliga teletjänster i det fasta telenätet att nummerportabilitet skall Prop. 1997/98:126
vara införd senast den 1 januari 2000.

4.3.2 Val av tekniska lösningar

Regeringens förslag: Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten ges rätt att meddela föreskrifter om tekniska lösningar och om tekniska specifikationer för införandet. Tillsynsmyndigheten ges vidare rätt att i enskilda fall medge undantag om det finns särskilda skäl.

Regeringens bedömning: Föreskrifter om teknisk lösning och om tekniska specifikationer för införandet av nummerportabilitet bör i första hand meddelas efter frivilliga överenskommelser mellan teleoperatörer.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Promemorians förslag har fått stöd eller lämnats utan erinran av flertalet remissinstanser. *Konkurrensverket* framhåller att en sådan befogenhet inte bara skall omfatta det fall att teleoperatörerna inte kunnat enas om en lösning inom rimlig tid. Frivilliga lösningar kan nämligen innebära lösningar som inte är samhällsekonomiskt önskvärda. *Banverket* anser att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer skall kunna fastställa tekniska specifikationer, men att det är teleoperatörerna som skall enas om de tekniska lösningarna. Enligt *Telia AB* är det huvudsakligen teleoperatörernas ansvar att bestämma såväl tekniska lösningar som tekniska specifikationer. Myndighetens beslutsrätt bör begränsas till tidpunkten för införandet och i vilken omfattning nummerportabilitet skall vara möjlig.

Skälen för regeringens förslag: Det finns flera tänkbara tekniska lösningar för nummerportabilitet. Den enklaste formen i det fasta telenätet är att utnyttja den redan befintliga medflyttningsfunktionen i Telias AXE-stationer. En abonnent som direktansluter sig till en konkurrerande operatör får enligt denna lösning ett nytt nummer vid sidan av det ”gamla”. Det nya numret hålls dolt för abonnenten och används endast för dirigeringsändamål i telenätet. När någon ringer abonnentens ”gamla” nummer medflyttas samtalet automatiskt till det nya, dolda numret. En nackdel med en sådan lösning är att onödigt mycket överföringskapacitet tas i anspråk i telenäten innan samtalet når rätt adressat. Problemet förstärks om abonnenten byter teleoperatör flera gånger. En ytterligare nackdel med denna lösning är att den inte medger s.k. A-nummerpresentation, dvs. det går inte att med en nummerpresentatör avläsa vem som söker abonnenten i fråga.

Den mest rationella, men också mest avancerade och dyraste lösningen är en s.k. IN-lösning (IN=intelligent nät) baserad på separata operationella databaser där samtliga telefonnummer, överlämnade såväl som icke överlämnade, finns registrerade. Alla samtal styrs först till en operationell databas, där en avläsning sker för att få reda på i vilket telenät numret hör

hemma, därefter dirigeras samtalet den närmaste vägen till mottagaren genom rätt teleoperatörs nät. För att de operationella databaserna skall innehålla korrekt information om överlämnade nummer måste eventuellt en central eller distribuerad referensdatabas upprättas för att hålla de operationella databaserna aktuella. Mellan de två ovan beskrivna lösningarna finns olika mellanformer. Exempel på dessa är modifierade former av medflyttningslösningar som innebär att databaser skapas endast för de överlämnade telefonnumren.

De olika tekniska lösningarna för nummerportabilitet är förenade med för- och nackdelar, och kostnaderna varierar mellan dem. Frågan om val av teknisk lösning är därför komplicerad. Det krävs ytterligare överväganden innan valet för den enskilda teletjänsten kan göras. För att få till stånd enhetliga och rationella lösningar krävs ett långtgående samarbete mellan Post- och telestyrelsen, standardiseringsorgan, teleoperatörer och andra intressenter. I första hand bör Post- och telestyrelsen verka för att överenskommelser kan nås mellan teleoperatörerna utan myndighetsingripande. Myndigheten har bl.a. på grund härav tagit initiativ till att en arbetsgrupp, AG 15, upprättats inom Informationstekniska standardiseringen (ITS).

Generellt grundar sig arbetsinsatsen inom ITS olika arbetsgrupper på ett frivilligt deltagande, precis såsom fallet är inom t.ex. ETSI, det europeiska standardiseringsinstitutet inom teleområdet. Detta innebär att det saknas egentliga styrmedel att få fram t.ex. specifika tekniska specifikationer för nummerportabilitet, om deltagarna inte kan enas. Av detta skäl måste det finnas ett bemyndigande för regeringen eller tillsynsmyndigheten att meddela föreskrifter om tekniska lösningar om operatörerna inte kan enas om en lösning inom rimlig tid. Som *Konkurrensverket* framhållit bör bemyndigandet inte vara begränsat till sådana fall. Det är inte givet att den av teleoperatörerna valda tekniska lösningen är acceptabel från allmän synpunkt.

Det är angeläget att parterna snabbt kommer överens. Om det t.ex. visar sig att mer avancerade lösningar inte är möjliga att genomföra till den 1 juli 1999 måste, i likhet med vad som gjorts i flera andra länder, enklare lösningar väljas i stället. Sådana lösningar får dock, som *Euro-politan AB* framhållit, inte innebära att införandet av mer avancerade lösningar senare försvåras.

Det kan förutses att vissa specifikationer, t.ex. svensk standard, tillämpningsanvisningar eller liknande, måste vara gemensamma för att nummerportabilitet skall fungera mellan teleoperatörerna. Detta gäller särskilt om sådana tekniska lösningar väljs som fordrar att referensdatabaser upprättas. Detta bör regleras genom generella föreskrifter med hänvisning till utarbetade tekniska specifikationer eller till europeisk standard, t.ex. ETSI eller till internationella rekommendationer, t.ex. ITU-T. Vid bestämmande av tekniska specifikationer skall bl.a. behovet av nummerpresentation beaktas. Med anledning av farhågor som framförts av *Rikspolisstyrelsen* angående hemlig teleavlyssning av överlämnade telefonnummer vill regeringen framhålla att tekniska lösningar och tekniska specifikationer inte får väljas som försvårar möjligheten till sådan avlyssning.

Regeringen anser i likhet med *Post- och telestyrelsen* att tillsynsmyndigheten skall ha möjlighet att medge undantag i enskilda fall från skyldigheten att införa nummerportabilitet i situationer då det av tekniska eller andra skäl inte kan anses rimligt att ett telefonnummer skall överlämnas.

4.3.3 Fördelning av kostnader och ersättning mellan teleoperatörer

Regeringens förslag: Varje teleoperatör skall bära sina investeringskostnader för att nummerportabilitet skall fungera i det egna telenätet. Ersättning från den mottagande till den överlämnande teleoperatören får utgå endast för driftskostnader för överlämnandet av telefonnumret. En utvärdering skall ske efter två år. Den överlämnande teleoperatören får inte debitera abonnenten för kostnader med anledning av överlämnandet.

Tillsynsmyndigheten ges befogenheter att ingripa i tvister om ersättning för nummerportabilitet mellan teleoperatörer, motsvarande dem som gäller för medling och beslut i samtrafiktvister.

Teleoperatörer med ett betydande inflytande på marknaden skall hålla sina intäkter och kostnader för nummerportabilitet åtskilda från intäkter och kostnader för annan verksamhet.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser utom *Telia AB* har tillstyrkt eller lämnat utan erinran promemorians förslag att ersättning inte skall utgå för investeringskostnader för nummerportabilitet. Enligt *Post- och telestyrelsen* och *Telenordia AB* bör inte heller ersättning utgå för de ökade trafik kostnader som uppstår i telenätet vid samtal till överlämnade nummer. *Banverket* framhåller att nummerportabilitet på kort sikt leder till att den dominerande operatören gör förluster, men att det handlar om förlust av en särställning som knappast kan anses förenlig med fri och lika konkurrens. Enligt *Telia AB* bör den grundläggande principen för fördelning av investeringskostnader vara att den som har nytta av funktionen även skall stå för kostnaderna, dvs. den kund som väljer att flytta över sitt telefonnummer. Promemorians förslag innebär enligt bolaget att investeringskostnaderna kommer att fördelas på respektive teleoperatörs kvarvarande abonnenter, dvs. de som inte har utnyttjat möjligheten till nummerportabilitet.

Skälen för regeringens förslag: Införande av nummerportabilitet innebär för den dominerande teleoperatören att investeringar och förändringar måste göras för att underlätta för andra operatörer att konkurrera om de egna abonnenterna. Detta är särskilt påtagligt för telefonitjänst i det fasta telenätet, eftersom den marknaden, till skillnad från mobilmarknaden, inte förväntas växa i någon större omfattning. Ur ett kortsiktigt företagsekonomiskt perspektiv ligger sådana investeringar därmed inte i den dominerande teleoperatörens intresse. En kritisk fråga blir därmed i

vilken utsträckning som den dominerande teleoperatören bör ha rätt att kräva ersättning från andra operatörer för kostnaderna av att införa nummerportabilitet.

Kostnaderna för den dominerande teleoperatören bör emellertid vägas mot de samhällsekonomiska vinsterna i stort av en väl fungerande och effektiv konkurrens på teleområdet, med en reell möjlighet för konsumenter att fritt välja i utbudet av tjänster hos olika teleoperatörer. Vidare bör det framhållas att den dominerande teleoperatören i ett senare läge, när andra operatörer vuxit sig starkare och blivit fler, också har glädje av att abonnenter kan gå över till denne. Nummerportabilitet införs också i ett stort antal andra länder, vilket främjar konkurrensmöjligheterna utomlands. Införande av nummerportabilitet innebär alltså att den befintliga dominerande operatören på kort sikt kan komma att göra förluster. Det kan därför antas att frågor om hur kostnader för införandet skall fördelas mellan teleoperatörer kan bli föremål för tvister.

Kostnaden för att installera nummerportabilitet varierar beroende på vilken teknisk lösning som väljs för telenäten. Även när en viss lösning har valts är det svårt att på förhand beräkna investeringskostnaden, bl.a. beroende på om mer eller mindre omfattande ändringar behöver vidtas i stödsystem, som t.ex. faktureringsrutiner. En ytterligare faktor som gör det svårt att uppskatta investeringskostnaderna är att funktioner för nummerportabilitet ofta införs samtidigt som andra förändringar vidtas i telenätet. I de lönsamhetsanalyser som gjorts av konsultföretaget Ovum Ltd på uppdrag av Post- och telestyrelsen återfinns emellertid uppskattningar som bl.a. bygger på erfarenheter från Storbritannien. Analysen redovisas i en rapport som är bifogad Post- och telestyrelsens ovan nämnda skrivelse till regeringen. Analysen har kritiserats och bör tolkas med stor försiktighet. Beloppen ger endast en ungefärlig uppfattning om storleksordningen. Den redovisade kostnadsberäkningen bygger på att den relativt avancerade lösningen "Query on Release IN" införs i det fasta telenätet. Nuvärdet av den totala installationskostnaden för samtliga teleoperatörer, inkluderande kostnader för förändringar i stödsystem, beräknas till cirka 265 miljoner kronor. Merparten av denna kostnad hänför sig till ändringar som vidtas hos den dominerande teleoperatören (Telia AB). Om enklare lösningar införs blir kostnaden lägre. Som exempel anges att det brittiska telebolaget BT:s kostnader för att införa den nu gällande medflyttningslösningen uppgick till motsvarande 350 miljoner kronor. Då det svenska telenätets storlek uppgår till en knapp fjärdedel av det brittiska torde alltså, grovt räknat, kostnaden för införande i Sverige av ett motsvarande system uppgå till knappt 100 miljoner kronor.

Som framgår av den internationella beskrivningen i avsnitt 4.2.2 ovan har de flesta av de länder inom EU som beslutat att införa nummerportabilitet (Storbritannien, Tyskland, Nederländerna, Finland och Danmark) valt att inte medge ersättning för investeringskostnader. Endast i Frankrike föreligger en rätt till ersättning för sådana kostnader. Enligt regeringen bör utgångspunkten för frågan om kostnadsfördelning och ersättning mellan teleoperatörer på en konkurrensumsatt marknad vara att nummerportabilitet skall betraktas som en grundfunktion i ett modernt telenät. Genom en ordning där teleoperatörerna själva bekostar införandet

skapas dessutom incitament för att långsiktigt kostnadseffektiva lösningar införs. Det finns annars en risk för att onödigt dyra och komplicerade lösningar väljs. Därtill skulle det uppstå problem att beräkna särkostnaden för enskilda överlämnanden om fasta investeringskostnader skall fördelas på dessa såsom grund för ersättning. Mycket starka skäl talar således enligt regeringens bedömning för att investeringskostnader för nummerportabilitet, i enlighet med vad som föreslås i promemorian, inte bör ligga till grund för ersättning mellan teleoperatörer. Vid remissbehandlingen fick detta synsätt en mycket bred anslutning. Endast Telia AB gav uttryck för en annan mening. Med beaktande av vad som nu anförts föreslår regeringen att investeringskostnaderna inte skall utgöra grund för ersättning. Regeringen vill i sammanhanget särskilt betona att den tekniska lösningen och tidsplanen för det närmare införandet av nummerportabilitet måste utformas på ett sådant sätt att införandet inte blir oskäligt betungande för de teleoperatörer som blir tvungna att göra stora investeringar i sina telenät. Med hänsyn till att det i nuläget är komplicerat att genomföra beräkningar av framtida investeringskostnader anser regeringen emellertid att det finns anledning att utvärdera investeringskostnaderna när systemet varit i kraft i två år, dvs. efter den 1 juli 2001. I en sådan utvärdering skall bl.a. konsekvenserna av kostnadsfördelningen för tjänstens utnyttjandegrad behandlas. Särredovisningens funktion och betydelse kan därvid även belysas.

Det är inte samtliga kostnader för nummerportabilitet som skall bäras av den överlämnande teleoperatören. Ersättning får utgå för driftskostnader som hänför sig till de enskilda överlämnandena. Till driftskostnader räknas t.ex. administrativa kostnader för överlämnande av ett visst telefonnummer och de ökade trafik kostnader som löpande uppstår i den överlämnande teleoperatörens telenät vid samtal till ett överlämnat telefonnummer. Om sådana trafik kostnader inte ingår i ersättningsunderlaget kommer visserligen, som *Post- och telestyrelsen* och *Telenordia AB* framhåller, incitament att skapas för tekniska lösningar som inte tar i anspråk onödigt mycket överföringskapacitet i telenätet. Regeringen anser dock att den önskade effekten ändå uppnås genom inskränkningen i rätten att begära ersättning för investeringskostnader. Vidare bör framhållas att den del av trafik kostnaderna som är att hänföra till kapitalkostnader för införandet av nummerportabilitet inte får ingå i ersättningsunderlaget.

Utgångspunkten bör här, liksom på samtrafikområdet, vara att det är teleoperatörerna som genom kommersiella avtal skall komma överens om villkor och ersättningsnivåer för nummerportabilitet. Som regel torde överenskommelse härom kunna träffas i samband med samtrafikavtalet eftersom villkor för nummerportabilitet har ett starkt samband med samtrafikvillkor. Trafik kostnader för nummerportabilitet kan exempelvis, beroende på hur de faktiska och kalkylmässiga kostnaderna fördelas, komma att vara nära knutna till samtrafik kostnader. En risk föreligger därmed att trafik kostnaderna i stället identifieras som samtrafik kostnader och läggs till grund för bestämmande av ersättning för samtrafiken. I syfte att förhindra korssubventionering mellan samtrafik och nummerportabilitet måste kostnader och intäkter för nummerportabilitet särskiljas i redovisningen från övrig verksamhet. Ett sådant krav gäller redan vid

samtrafik som tillhandahålls av teleoperatörer med ett betydande inflytande på marknaden enligt 20 b § telelagen. Även de övriga krav som gäller för sådana teleoperatörer enligt nämnda bestämmelse (t.ex. krav på att lämna nödvändig information för överenskommelser om samtrafik och krav på att styrka kostnaderna för samtrafik) bör gälla för dessa i fråga om nummerportabilitet. Vidare skall de förfaranden, som stadgas i 32 a och i 33 §§ telelagen om tillsynsmyndighetens skyldighet att medla och på begäran lösa tvister om samtrafik, tillämpas även vid tvister om villkor för nummerportabilitet.

Abonnentavgifter för överlämnande av telefonnummer bör bestämmas genom en överenskommelse mellan den mottagande operatören och abonnenten. Den teleoperatör som överlämnar ett nummer får däremot inte belasta abonnenten i fråga med en avgift som är att hänföra till ersättning för kostnaden för överlämnandet.

4.3.4 Äganderätt eller förfoganderätt till telefonnummer

Regeringens bedömning: Något behov av att reglera frågan om äganderätt eller förfoganderätt till telefonnummer finns inte för närvarande.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Närings- och teknikutvecklingsverket* och *Folkhälsoinstitutet* instämmer i promemorians bedömning. *IT-företagen*, *Telenordia AB* och *Telefonaktiebolaget LM Ericsson* anser det emellertid olyckligt att begreppet äganderätt används om telefonnummer. Det är mera korrekt och användbart att använda begreppet nyttjanderätt.

Skälen för regeringens bedömning: Telefonnummer och andra typer av teleadresser får ökat kommersiellt värde. Äganderätten till nummer och möjligheten att överlåta nummer blir väsentliga frågor. Sådana frågeställningar har hittills inte aktualiserats i Sverige, men blir sannolikt aktuella vid införande av nummerportabilitet, då telefonnumret inte längre får samma absoluta anknytning till en enda teleoperatör.

Europeiska telekontoret, ETO, har i en rapport från den 15 juli 1996 – Non-Discriminatory Access to Numbering Resources – studerat dessa frågor. I rapporten betraktas nummer och nummerplaner som en gemensam samhällselig nyttighet som administreras av staten eller en tillsynsmyndighet. Ingen enskild organisation, institution eller individ skulle kunna göra anspråk på att äga ett nummer eller en nummerplan. ETO:s resonemang går ut på att om abonnenter skulle kunna anses ha äganderätt till ett telefonnummer som de blivit tilldelade, så skulle de ha rätt att behålla numret under alla omständigheter och disponera det efter eget gottfinnande. ETO konstaterar att ett telefonnummer kan bli föremål för ändringar och att brist på nummer eller någon annan omständighet kan leda till att hela nummerplanen kan bli föremål för ändringar. På grund av detta kan abonnenter inte beviljas äganderätt till nummer. Nummer måste betraktas som en gemensam resurs som skall administreras av staten eller en myndighet till det gemensamma bästa. ETO konstaterar

också att ingen skall kunna registrera sitt telefonnummer som ett varumärke.

Prop. 1997/98:126

ETO:s resonemang stämmer överens med hur den svenska lagstiftningen är uppbyggd och hur den tillämpas i dag genom 21 § telelagen samt Post- och telestyrelsens föreskrifter om tilldelning och reservering av nummerkapacitet ur den svenska nummerplanen för telefoni (PTSFS 1994:15). Där regleras bl.a. att det är Post- och telestyrelsen som tilldelar nummerkapacitet och att tilldelad kapacitet under vissa förutsättningar kan återkallas av myndigheten. Enligt regeringens bedömning finns det för närvarande inte något behov av att reglera frågan om äganderätt eller förfoganderätt till telefonnummer.

5 Förval av teleoperatör

Regeringens förslag: Tillståndshavare som tillhandahåller telefoni i ett fast telenät eller digital mobiltelefoni skall se till att abonnenterna har möjlighet att få tillgång till de teletjänster som erbjuds i telenätet av samtrafikerande teleoperatörer. Abonnenten skall kunna utnyttja en sådan tjänst genom ett stående val (förval). Bestämmelserna om ersättning vid nummerportabilitet skall gälla även vid ändring av förval.

Principen om att de olika teleoperatörernas telenät och teletjänster skall kunna nås på ett likvärdigt sätt får uttryckligt lagstöd.

Promemorians förslag: Promemorians förslag till lagtext innebar att skyldigheten att tillhandahålla förval skulle omfatta alla teleoperatörer som tillhandahåller anmälningspliktiga teletjänster.

Remissinstanserna: *Banverket, Närings- och teknikutvecklingsverket, IT-företagen, Folkrorelserådet, Posten AB, Telefonaktiebolaget LM Ericsson och Telecom Finland* stödjer promemorians förslag. *Post- och telestyrelsen* anser att kravet på förval bör omfatta tillståndshavare som tillhandahåller telefoni i fasta telenät och digital mobiltelefoni. *Konkurrensverket* anser att förvalsmöjligheten skall gälla såväl analoga som digitala mobila telefonitjänster. *Europolitan AB* anser att kravet bör gälla endast teleoperatörer med ett betydande marknadsinflytande. *Telia AB* anser att utgångspunkten för fördelning av kostnader för förval bör vara att operatörerna själva får komma överens om fördelningen, och att detta även bör omfatta investeringskostnaderna.

Skälen för regeringens förslag: I dag finns möjlighet för abonnenten att för en eller flera tjänster välja andra teleoperatörer än den till vilken abonnenten är direktansluten genom att slå ett kort prefix före telefonnumret (t.ex. 007 för Tele2 eller 00808 för Call Media Telecom). Den teleoperatör som är helt beroende av att abonnenten slår ett sådant prefix, dvs. gör ett medvetet val före varje samtal, kan sägas kommersiellt föra en något osäker tillvaro. Om abonnenten glömmet eller av någon anledning inte vill slå prefixet går teleoperatören genast miste om samtalet. Situationen blir däremot en annan om abonnenten kan mera permanent välja en teleoperatör för en viss tjänst, t.ex för utlandssamtal. Varje gång

abonnenten lyfter luren och slår prefixet för utlandssamtal kopplas samtalet automatiskt via den teleoperatör som abonnenten valt för sådana samtal. Abonnenten slipper därmed att före varje samtal slå det särskilda nätprefixet.

I ministerrådets resolution om nummer som antogs i juni 1997 fastslås att denna möjlighet till s.k. förval skall vara införd i så nära anslutning som möjligt till, men inte senare än två år efter, genomförd liberalisering av telemarknaden, dvs. senast den 1 januari 2000. Post- och telestyrelsen har beslutat att operatörsväl genom förval skall införas i Sverige i samband med att det internationella prefixet 00 införs. Införandet kan, enligt beslutet, uppskjutas med fem månader om allvarliga tekniska problem föreligger. Beslutet är överklagat och ärendet är ännu inte slutligt avgjort.

EG-kommissionen har i det tidigare nämnda direktivförslaget om ändring av samtrafikdirektivet föreslagit att teleoperatörer med ett betydande inflytande på telemarknaden som tillhandahåller telefoni i det fasta telenätet skall se till att abonnenterna har möjlighet att få tillgång till de tjänster som erbjuds i nätet av samtrafikerande teleoperatörer (EU:s ministerråd enades den 1 december 1997 om en gemensam ståndpunkt om kommissionens förslag). Abonnenten skall kunna utnyttja en sådan tjänst genom ett fast val (förval). Förvalet skall före varje samtal kunna väljas bort genom att abonnenten slår ett nätprefix. Direktivet innebär en minimireglering, dvs. det är möjligt för medlemsstaterna att låta kravet på förval omfatta fler teleoperatörer och fler tjänster än vad som följer av direktivet. Direktivet genomförs nu genom att bestämmelser om förval införs i telelagen.

Enligt det förslag till lagtext som återfinns i promemorian omfattar kravet på förval samtliga anmälningsskyldiga tjänster oavsett storleken på den teleoperatör som tillhandahåller tjänsten. Förslaget har fått ett blandat mottagande vid remissbehandlingen. Flera remissinstanser har påpekat att det inte finns skäl att kräva förval för andra teletjänster än tal-telefonitjänster. Regeringen delar den bedömningen. *Post- och telestyrelsen* har förordat att kravet på förval bör omfatta, utöver teleoperatörer som tillhandahåller tjänster i det fasta telenätet, även teleoperatörer som tillhandahåller digital mobiltelefonitjänst. Enligt *Konkurrensverket* bör även de analoga NMT-näten omfattas. Regeringen instämmer i att kravet på förval skall gälla även mobiltelefoni, men anser, på de skäl regeringen anfört beträffande nummerportabilitet under avsnitt 4.3.1, att kravet bör gälla endast de teleoperatörer som tillhandahåller digital mobiltelefoni.

När det gäller frågan om vilka teleoperatörer som skall omfattas har *Europolitan AB* uttalat att kravet bör rikta sig endast mot operatörer med ett betydande inflytande på marknaden. *Post- och telestyrelsen* har, i enlighet med det ovan nämnda beslutet om införande av förval, för sin del framfört att kravet bör omfatta tillståndshavare. Det finns enligt regeringen inte tillräckliga skäl att utsträcka kravet på förval till samtliga teleoperatörer som tillhandahåller anmälningsskyldiga teletjänster. Å andra sidan torde mot bakgrund av rådande marknadsförhållanden en begränsning av regleringen till att omfatta enbart teleoperatörer med ett betydande inflytande bli alltför snäv. En lämplig avvägning är därför att låta kravet på förval omfatta tillståndshavare.

När det gäller frågan om ersättning för ändring av förval bör motsvarande principer gälla som för nummerportabilitet, se avsnitt 4.3.3. Prop. 1997/98:126

Lika tillträde

Uttrycket lika tillträde (från engelskans "equal access") innebär att de olika teleoperatörernas telenät och teletjänster ur användarnas synvinkel skall kunna nås på ett likvärdigt sätt. Ett viktigt exempel på lika tillträde är att alla prefix för val av teleoperatör är lika långa. Lika tillträde uppnås genom att tillsynsmyndigheten iakttar principen vid nummerplanebeslut. Detta bör komma till uttryck i lagen.

6 Kostnader och ikraftträdande

Det förslag som nu läggs fram innebär att tillsynsmyndigheten får ytterligare tillsynsuppgifter. Myndighetens verksamhet finansieras genom avgifter som betalas av dem som är föremål för tillsyn. Avgifterna skall täcka kostnaderna för verksamheten. Förslaget bör därför inte medföra några ökade kostnader för staten i denna del. De ökade kostnader som förslaget kan leda till för de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms bli marginella och rymmas inom befintliga anslag.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1999. Ikraftträdandet bör i tiden ligga minst ett år efter det att författningen kommer ut från trycket för att överenskommelser om tekniska lösningar skall hinna träffas och för att nödvändiga föreskrifter skall kunna utfärdas. Det föreligger inget hinder att före ikraftträdandet besluta föreskrifter som träder i kraft samtidigt som lagändringarna.

7 Författningskommentar

1 §

Genom tillägg i 1 § införs nya definitioner i lagen. Det ofta förekommande begreppet *teleoperatör* bör få sin definition i lagen. Teleoperatör är den som förvärvsmässigt förmedlar telemeddelanden via telenät eller tillhandahåller nätkapacitet. Flera kommande EG-direktiv på teleområdet, bl.a. förslaget till ändring av samtrafikdirektivet avseende nummerportabilitet och förval av teleoperatör (se avsnitt 4.2.1), innehåller bestämmelser om förhållandet mellan teleoperatör och *abonnet*. Även det senare begreppet bör därför lämpligen definieras i lagen. Hänvisningen i definitionen av hyrd förbindelse till direktivet därom (92/44/EEG) har kompletterats med en hänvisning även till direktivet 97/51/EG om ändring i förstnämnda direktiv.

21 §

För att garantera att nummerplaner utformas i enlighet med principen om icke-diskriminering bör planerna utformas så att de olika teleoperatörer-

nas telenät och teletjänster skall kunna nås på ett ur användarens synvinkel likvärdigt sätt. Exempelvis skall de olika teleoperatörernas prefix vara lika långa. Paragrafen har därför kompletterats med en bestämmelse av denna innebörd. Frågan har behandlats i avsnitt 5.

22 a §

I *första stycket* införs en skyldighet att tillse att funktioner som medger nummerportabilitet finns i telenätet. Frågan har behandlats i avsnitt 4.3.1. *Andra stycket* innebär en förpliktelse för teleoperatörer som tillhandahåller teletjänster inom det fasta telenätet eller digital mobiltelefonitjänst att på begäran av en abonnent överlämna det telefonnummer som används för en sådan tjänst till en annan teleoperatör så att denne kan tillhandahålla abonnenten tjänsten med samma telefonnummer. Bestämmelsen är tillämplig endast om den mottagande teleoperatören skall tillhandahålla samma typ av teletjänst. Det föreligger exempelvis ingen skyldighet att överlämna telefonnummer mellan det fasta och det mobila telenätet. Skyldigheten att lämna över nummer är vidare i fråga om telefonitjänst i det fasta telenätet, i likhet med det kommande EG-direktivet, begränsad till riktnummerområdet. Andra teletjänster som tillhandahålls inom det fasta nätet, såsom frisamtalstjänster och betalteletjänster, samt mobiltelefonitjänster är inte indelade i riktnummerområden. Genom att tillsynsmyndigheten enligt *tredje stycket* skall underrättas om överlämnandet kommer nödvändiga uppgifter att finnas tillgängliga för att en referensdatabas skall kunna upprättas, se avsnitt 4.3.2

22 b §

Frågor om förval har behandlats i avsnitt 5. Kravet att tillhandahålla förval riktar sig mot den som har tillstånd enligt 5 § att tillhandahålla telefonitjänst i det fasta telenätet eller digital mobiltelefoni. Tillståndshavaren skall se till att abonnenten har möjlighet att få tillgång till teletjänster som tillhandahålls av samtrafikerande teleoperatörer. Sådana tjänster skall kunna väljas av abonnenten genom ett stående val, s.k. förval. Om abonnenten anlitar en annan teleoperatör för exempelvis sina utlandssamtal är tillståndshavaren skyldig att vidta sådana åtgärder att dessa samtal kopplas automatiskt via den andre teleoperatörens telenät. Det skall vidare vara möjligt att välja bort detta förval vid enstaka telefonsamtal genom att slå ett särskilt nätprefix som tillhör någon annan teleoperatör.

22 c §

I avsnitt 4.3.2 beskrivs några olika tekniska lösningar för nummerportabilitet. I *första stycket* ges regeringen eller, efter delegation, tillsynsmyndigheten befogenhet att meddela föreskrifter om tekniska lösningar och i förekommande fall även de tekniska specifikationer som är behövliga för att nummerportabilitet skall kunna införas. Bemyndigandet möjliggör ett successivt införande av nummerportabilitet. Föreskrifter kan exempelvis meddelas för vissa riktnummerområden. Det kan förhålla sig så att det för en viss teletjänst kan vara orimligt av tekniska eller ekonomiska skäl att införa nummerportabilitet. Enligt det föreslagna direktivet om ändring i samtrafikdirektivet kan uppskov med införandet efter den 1 januari 2000

begäras om medlemsstaterna kan bevisa att kravet innebär en alltför stor börda för en viss organisation eller typ av organisation. Om exempelvis det förestående millennieskiftet skulle medföra en sådan börda för någon teleoperatör kan föreskrifter om tidsplanen för det successiva införandet beslutas med beaktande härav. Genom *andra stycket* ges tillsynsmyndigheten motsvarande möjlighet att i enskilda fall bevilja undantag från skyldigheten i 22 a § att lämna över ett telefonnummer.

Bemyndigandet ger även möjlighet att meddela föreskrifter om införandet av förval.

22 d §

I bestämmelsen slås fast att ersättning för nummerportabilitet eller ändring av förval av teleoperatör får avse endast driftskostnader. Till driftskostnaderna räknas t.ex. administrativa kostnader för överlämnande av telefonnummer och de ytterligare trafikskostnader som uppstår i telenätet vid ett samtal till ett överlämnat nummer. Däremot får inte investeringskostnader för den tekniska funktionaliteten som gör nummerportabilitet eller förval möjligt, till någon del läggas till grund för ersättningsanspråk gentemot mottagande operatör. Som anförs under avsnitt 4.3.3 får inte heller den del av de ytterligare trafikskostnader som uppstår som hänföra sig till kapitalkostnader för själva införandet ingå i ersättningsunderlaget. Enligt bestämmelsen har vidare den överlämnande teleoperatören inte rätt till någon ersättning – vare sig för driftskostnader eller för investeringskostnader – från abonnenten för överlämnandet. Detsamma gäller för teleoperatörer som ändrar förval.

Genom att bestämmelser om nummerportabilitet och förval införs i samtrafikdirektivet blir relevanta bestämmelser om samtrafik i lagen tillämpliga även på dessa frågor.

32 a §

Genom ändringen blir bestämmelsen tillämplig även på förhandlingar om nummerportabilitet och förval. I övrigt har en redaktionell ändring gjorts.

33 §

Genom tillägget i 33 § ges myndigheten samma befogenheter och förpliktelser i fråga om villkor för nummerportabilitet och förval som redan finns beträffande samtrafik. Avsikten är att åtagandena skall behandlas på i huvudsak samma sätt. Paragrafen har därutöver ändrats i redaktionellt hänseende.

Förslag till lag om ändring i telelagen (1993:597)

Häri genom föreskrivs i fråga om telelagen (1993:597)
dels att 1, 21 och 33 §§ skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas tre nya paragrafer, 22 a–c §§, samt
närmast före 22 a och 33 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om televerksamhet.

I lagen avses med

telemeddelande: ljud, text, bild, data eller information i övrigt som förmedlas med hjälp av radio eller genom ljus eller elektromagnetiska svängningar som utnyttjar särskilt anordnad ledare,

teletjänst: förmedling av telemeddelande för någon annan,

mobil teletjänst: teletjänst där abonnentanslutning tillhandahålls via radio i en mobil nätanslutningspunkt,

telefonitjänst: teletjänst bestående i överföring av tal och som medger överföring av telefaxmeddelanden samt datakommunikation via låghastighetsmodem,

televerksamhet: förmedling av telemeddelanden via telenät eller tillhandahållande av nätkapacitet,

telenät: anläggning avsedd för förmedling av telemeddelanden,

nätkapacitet: överföringskapacitet i telenät eller del därav,

hyrd förbindelse: nätkapacitet mellan nätanslutningspunkter som avses i rådets direktiv 92/44/EEG av den 5 juni 1992 om tillhandahållande av öppna nät för förhyrda förbindelser,

samtrafik: fysisk och logisk sammankoppling av telenät som möjliggör att teletjänster som tillhandahålls i telenäten fungerar mellan alla användares nätanslutningspunkter, såväl fasta som mobila, och där användarna ges möjlighet att få tillgång till tjänster som tillhandahålls i näten,.

teleoperatör: den som bedriver televerksamhet,

abonnent: den som har ingått avtal med en teleoperatör om tillhandahållande av en teletjänst inom ett allmänt tillgängligt telenät,

nummerportabilitet: funktion som gör det möjligt för en abonnent att behålla sitt telefonnummer vid byte av teleoperatör.

Med televerksamhet avses inte utsändning till allmänheten av program i ljudradio eller annat som anges i 1 kap. 1 § tredje stycket första meningen yttrandefrihetsgrundlagen.

21 §

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten fastställer nummerplaner och får meddela föreskrifter om planerna och deras användning.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten fastställer nummerplaner och får meddela föreskrifter om planerna och deras användning. *Planerna skall vara utformade så att teleoperatörers telenät och teletjänster kan nås på ett likvärdigt sätt.*

Nummerportabilitet och förval av teleoperatör

22 a §

Den som inom ett allmänt tillgängligt telenät tillhandahåller teletjänst enligt 4 a § 1 och 3 skall se till att telenätet medger nummerportabilitet.

Om abonnenten begär det skall telefonnummer som används för sådan tjänst överlämnas till annan teleoperatör för tillhandahållande av tjänsten. Telefonnummer som används för tjänst som avses i 4 a § 1 behöver överlämnas endast för tillhandahållande inom samma riktnummerområde.

Tillsynsmyndigheten eller annan som tillsynsmyndigheten föreskriver skall genast underrättas om överlämnandet.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om i vilken utsträckning krav enligt första stycket skall fullgöras och det sätt på vilket detta skall ske.

22 b §

Teleoperatör som inom ett allmänt tillgängligt telenät tillhandahåller teletjänst som anges i 4 a § 1–3, skall se till att abonnenten får tillgång till teletjänster som tillhandahålls av annan med vilken teleoperatören bedriver samtrafik. Abonnenten skall kunna välja en

sådan tjänst genom ett stående val (förval). Det skall vara möjligt att förbigå förvalet vid ett enskilt telefonsamtal.

Prop. 1997/98:126
Bilaga 1

22 c §

Ersättning för överlämnande av nummer enligt 22 a § får grundas endast på driftskostnader för överlämnandet. Detsamma gäller ersättning för ändring av förval.

Den som överlämnar nummer eller ändrar förval har inte rätt till ersättning från abonnenten för överlämnandet eller ändringen.

Beträffande sådana frågor skall i övrigt bestämmelserna om samtrafik i 20 a § samt 20 b § första stycket 2–6, tredje och fjärde stycket tillämpas.

Rätt för tillsynsmyndighet att besluta i händelse av tvist

33 §

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för efterlevnaden av denna lag eller av tillståndsvillkor eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Vid tvist om samtrafikvillkor, villkor för sammankoppling av nät- kapacitet enligt 20 d §, *överlämnande av nummer enligt 22 b § eller ändring av förval* skall tillsynsmyndigheten på ansökan av en part, i den mån detta är nödvändigt för att lagen eller tillståndsvillkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas, eller föreskrifter som meddelats föreskriva vad som skall gälla mellan parterna i de frågor som tvisten gäller.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

Förteckning över remissinstanser som yttrat sig över promemorians förslag

Prop. 1997/98:126
Bilaga 2

Efter remiss har yttranden inkommit från Hovrätten för Nedre Norrland, Kammarrätten i Göteborg, Länsrätten i Stockholms län, Domstolsverket, Riksåklagaren, Rikspolisstyrelsen, Datainspektionen, Kommerskollegium, Försvarsmakten, Överstyrelsen för civil beredskap, Statens räddningsverk, Post- och telestyrelsen, Banverket, Kommunikationsforskningsberedningen, Statskontoret, Riksrevisionsverket, Närings- och teknikutvecklingsverket, Konkurrensverket, Konsumentverket, Länsstyrelsen i Gotlands län, Svenska kommunförbundet, Hudiksvalls kommun, Vallentuna kommun, Landstingsförbundet, Sveriges Industriförbund, Näringslivets Telekommitté, IT-kommissionen, Företagarnas Riksorganisation, IT-företagen, Handikappförbundens Samarbetsorgan, Folkhälsoinstitutet, Sveriges Elleverantörer, Facket för Service och Kommunikation, SOS Alarm Sverige AB, Telia AB, Europolitan AB, Global One Services AB, Telenordia AB, Telecom Finland AB, Svenska Kraftnät AB, Posten AB, Landsorganisationen i Sverige, Tjänstemännens Centralorganisation, Telefonaktiebolaget LM Ericsson, Svenska Teleinformationsföreningen och NetCom Systems AB.

Yttranden har inkommit även från iDRS, Sam G. Spens Clason och Peter Löthberg.

Förslag till lag om ändring i telelagen (1993:597)

Häri genom föreskrivs i fråga om telelagen (1993:597)¹ dels att 1, 21, 32 a och 33 §§ skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 22 a–d §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om televerksamhet.

I lagen avses med

telemeddlande: ljud, text, bild, data eller information i övrigt som förmedlas med hjälp av radio eller genom ljus eller elektromagnetiska svängningar som utnyttjar särskilt anordnad ledare,

teletjänst: förmedling av telemeddlande för någon annan,

mobil teletjänst: teletjänst där abonnentanslutning tillhandahålls via radio i en mobil nätanslutningspunkt,

telefonitjänst: teletjänst bestående i överföring av tal och som medger överföring av telefaxmeddelanden samt datakommunikation via låghastighetsmodem,

televerksamhet: förmedling av telemeddlanden via telenät eller tillhandahållande av nätkapacitet,

telenät: anläggning avsedd för förmedling av telemeddlanden,

nätkapacitet: överföringskapacitet i telenät eller del därav,

hyrd förbindelse: nätkapacitet mellan nätanslutningspunkter som avses i rådets direktiv 92/44/EEG av den 5 juni 1992 om tillhandahållande av öppna nät för förhyrda förbindelser,

hyrd förbindelse: nätkapacitet mellan nätanslutningspunkter som avses i rådets direktiv 92/44/EEG av den 5 juni 1992 om tillhandahållande av öppna nät för förhyrda förbindelser², ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 97/51/EG³,

samtrafik: fysisk och logisk sammankoppling av telenät som möjliggör att teletjänster som tillhandahålls i telenäten fungerar mellan alla användares nätanslutningspunkter, såväl fasta som mobila, och där användarna ges möjlighet att få tillgång till tjänster som tillhandahålls i näten,

teleoperatör: den som förvärvs-
mässigt bedriver televerksamhet,

abbonent: den som har ingått
avtal med en teleoperatör om tillhandahållande av en teletjänst inom ett allmänt tillgängligt telenät.

¹ Lagen omtryckt 1997:397.

² EGT nr L 165, 19.6.1992, s. 27 (Celex 392L0044).

³ EGT nr L 295, 29.10.1997, s. 23 (Celex 397L0051).

Med televerksamhet avses inte utsändning till allmänheten av program i ljudradio eller annat som anges i 1 kap. 1 § tredje stycket första meningen yttrandefrihetsgrundlagen.

Prop. 1997/98:126
Bilaga 3

21 §

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten fastställer nummerplaner och får meddela föreskrifter om planerna och deras användning.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten fastställer nummerplaner och får meddela föreskrifter om planerna och deras användning.

Planerna skall vara utformade så att teleoperatörers telenät och tele-tjänster kan nås på ett likvärdigt sätt.

22 a §

Den som tillhandahåller tele-tjänst enligt 4 a § 1 och 3 eller digital mobiltelefonitjänst skall se till att telenätet medger att en abonnent kan behålla sitt telefonnummer vid byte av teleoperatör.

Om abonnenten begär det skall telefonnummer som används för sådan tjänst överlämnas till en annan teleoperatör för att denne skall tillhandahålla tjänsten. Telefonnummer som används för tjänst som avses i 4 a § 1 behöver överlämnas endast för tillhandahållande inom samma riktnummerområde.

Den som överlämnar ett telefonnummer skall genast underrätta tillsynsmyndigheten eller annan som tillsynsmyndigheten bestämmer om överlämnandet.

22 b §

Tillståndshavare som inom ett allmänt tillgängligt telenät tillhandahåller telefonitjänst till fast nätanslutningspunkt eller digital mobiltelefonitjänst, skall se till att abonnenten får tillgång till tele-tjänster som tillhandahålls av någon annan som teleoperatören bedriver samtrafik med. Abonnenten skall kunna välja en sådan tjänst genom ett stående val (förval). Det skall vara möjligt att åsidosätta förvalet vid ett enstaka telefonsamtal.

22 c §

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om i vilken utsträckning kraven enligt 22 a och b §§ skall fullgöras och hur detta skall ske.

Tillsynsmyndigheten får i enskilda fall medge undantag från skyldigheten enligt 22 a och b §§ om det finns särskilda skäl.

22 d §

Ersättning för att överlämna telefonnummer enligt 22 a § får grundas endast på driftskostnader för överlämnandet. Detsamma gäller ersättning för förval enligt 22 b §.

Den som överlämnar telefonnummer eller ändrar förval har inte rätt till ersättning från abonnenten för överlämnandet eller ändringen.

Beträffande sådana frågor skall i övrigt bestämmelserna om samtrafik i 20 a och 20 b §§ tillämpas.

32 a §

Om det pågår förhandling om villkor för samtrafik skall tillsynsmyndigheten på begäran av en part bestämma en tidsgräns inom vilken förhandlingen skall vara avslutad. Om förhandlingen inte är avslutad när förhandlingen skall pågå om samtrafikvillkor, överlämnande av telefonnummer enligt 22 a § eller förval enligt 22 c §, skall tillsynsmyndigheten på begäran av en part bestämma när förhandlingen skall avslutas.

avslutad inom tidsgränsen, skall vara avslutad. Om förhandlingen inte är avslutad inom utsatt tid, skall myndigheten medla mellan parterna.

Prop. 1997/98:126
Bilaga 3

33 §

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för efterlevnaden av denna lag eller av tillståndsvillkor eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Vid tvist om samtrafikvillkor, villkor för sammankoppling av nät- kapacitet enligt 20 d § skall tillsynsmyndigheten på ansökan av en part, i den mån detta är nödvändigt för att lagen eller tillståndsvillkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas, skall gälla mellan parterna i de föreskriva vad som skall gälla mellan parterna i de frågor som tvisten gäller.

Vid tvist om samtrafikvillkor, villkor för sammankoppling av nät- kapacitet enligt 20 d §, överlämnande av telefonnummer enligt 22 a § eller förval enligt 22 c § skall tillsynsmyndigheten på ansökan av en part besluta vad som skall gälla mellan parterna i de frågor som tvisten gäller, i den mån detta är nödvändigt för att lagen eller tillståndsvillkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

Lagrådets yttrande

Prop. 1997/98:126
Bilaga 4

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1998-02-25

Närvarande: regeringsrådet Stig von Bahr, regeringsrådet Arne Bækkevold, justitierådet Leif Thorsson.

Enligt en lagrådsremiss den 5 februari 1998 (Kommunikationsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i telelagen (1993:597).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av hovrättsassessorn Peter Holm.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 mars 1998.

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Peterson, Freivalds, Wallström, Tham, Åsbrink, Schori, Andersson, Winberg, Uusmann, Ulvskog, Sundström, Johansson, von Sydow, Klingvall, Pagrotsky, Östros

Föredragande: statsrådet Uusmann

Regeringen beslutar proposition 1997/98:126 Nummerfrågor

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
--------------------	--	---

Lag om ändring i telelagen (1993:597)

20 c §